



# Minister Zdrowia

RKLU.050.18.2025.DR  
Warszawa, 30 sierpnia 2025

Pan  
Szymon Hołownia  
Marszałek Sejmu  
Rzeczypospolitej Polskiej

na podstawie art. 115 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 1997 r. Nr 78, poz. 483, z późn. zm.) oraz art. 193 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 r. Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (M.P. z 2022 r. poz. 990, z późn. zm.), przekazuję poniższą odpowiedź na interpelację nr 11688 Pani Poseł Katarzyny Kierzek-Koperskiej w sprawie skutków nowelizacji ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentystry wprowadzonej w życie 8 sierpnia 2020 r. przekazaną przez Kancelarię Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej za pomocą e-PUAP w dniu 26 sierpnia 2025 roku.

Przepis art. 16t ust 5 ustawy, który wszedł w życie 8 sierpnia 2020 r. mówi, że lekarz może przystąpić do PES w okresie 5 lat od dnia potwierdzenia zakończenia szkolenia specjalizacyjnego, o którym mowa w art. 16r ust. 6 pkt 1 ustawy, albo od dnia wydania decyzji, o której mowa w art. 16 ust. 7 albo 9 ustawy.

Zgodnie z powyższym, lekarz albo lekarz dentysta może przystąpić do PES, jeżeli termin danego PES przypada w okresie 5 lat od:

- uzyskania przez lekarza albo lekarza dentystę potwierdzenia zakończenia szkolenia specjalizacyjnego przez wojewodę, Ministra Obrony Narodowej albo ministra właściwego do spraw wewnętrznych, albo
- dnia wydania decyzji ws. uznania dotychczasowego dorobku naukowego i zawodowego lekarza/lekarza dentystry za równoważny ze zrealizowaniem w całości szczegółowego programu modułu specjalistycznego albo modułu jednolitego i dopuszczenia lekarza/lekarza dentystry do PES, albo
- dnia wydania decyzji ws. uznania dotychczasowego dorobku zawodowego i naukowego lekarza/lekarza dentystry za równoważny z realizacją programu specjalizacji w nowej dziedzinie medycyny, nieobjętej dotychczasowym systemem szkolenia specjalizacyjnego i dopuszczenia lekarza do PES.

W myśl art. 23 pkt 1 ustawy z dnia 16 lipca 2020 r. o zmianie ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentystry oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2020 r. poz. 1291, z późn. zm.) termin 5 lat na przystąpienie do PES dla osób, które uzyskały potwierdzenie zakończenia szkolenia specjalizacyjnego, albo decyzję, o której mowa w art. 16 ust. 7 albo 9 ustawy przed dniem 8 sierpnia 2020 r. biegnie od dnia 8 sierpnia 2020 r. Zatem osoby te mogły po raz ostatni przystąpić do PES w sesji wiosennej 2025 r.

Tematyka kluczowych założeń dotyczących reformy kształcenia przed- i podyplomowego w zawodach lekarza i lekarza dentystry, w tym propozycji rozwiązania problemu niskiej

zdawalności egzaminów specjalizacyjnych oraz strategii zapobiegających obniżaniu wymogów do uzyskania uprawnień do wykonywania zawodu lekarza albo lekarza na terenie RP, była przedmiotem bezpośredniej dyskusji w 2018 r. Ministra Zdrowia z przedstawicielami Naczelnej Rady Lekarskiej. Tematyka ta poruszana była również w trakcie prac dwóch Zespołów powołanych w 2016 i 2018 r. przez Ministra Zdrowia w skład, których wchodził przedstawiciel Naczelnej Rady Lekarskiej, Centrum Medycznego Kształcenia Podyplomowego, Centrum Egzaminów Medycznych, konsultanci krajowi oraz inni eksperci legitymujący się długoletnim doświadczeniem i wiedzą z zakresu kształcenia podyplomowego.

Za propozycją limitowania podejść do Państwowego Egzaminu Specjalizacyjnego (PES), a tym samym mobilizacją lekarzy do skutecznego zakończenia specjalizacji stali przede wszystkim konsultanci krajowi prowadzący nadzór merytoryczny nad szkoleniem specjalizacyjnym oraz wojewodowie prowadzący proces dokumentowania szkolenia specjalizacyjnego lekarzy i lekarzy dentyków, w szczególności tych którzy ukończyli szkolenie i nie zdali PES lub do niego nie podchodzili przez kilka lub kilkanaście kolejnych lat.

Sytuacja taka stwarzała nie tylko problemy administracyjne po stronie wojewodów, ale także problemy niegospodarnego zarządzania środkami budżetu państwa przeznaczonymi na finansowanie szkolenia specjalizacyjnego, które co do zasady (pomijając uczelnie komercyjne), jest bezpłatne dla lekarzy niezależnie, czy odbywają go w trybie rezydenckim, czy pozarezydenckim. Intencją bowiem finansowania szkolenia specjalizacyjnego z budżetu państwa było i nadal jest wykształcenie oraz wprowadzenie do systemu opieki zdrowotnej jak największej liczby lekarzy specjalistów.

Zgodnie z art. 16 ust 1 ustawy z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentystry (Dz. U. z 2024 r. poz. 1287, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą”, lekarz może uzyskać tytuł specjalisty w określonej dziedzinie medycyny po odbyciu szkolenia specjalizacyjnego oraz po złożeniu PES, albo po uznaniu za równoważny tytułu specjalisty uzyskanego za granicą. Zatem, aby uzyskać tytuł lekarza specjalisty niezbędne jest zaliczenie PES, który to egzamin jest elementem kończącym cały proces szkolenia specjalizacyjnego.

Zacytowany w wystąpieniu przepis art. 16t ust. 5 ustawy mówiący, że „lekarz może przystąpić do PES w okresie 5 lat od dnia potwierdzenia zakończenia szkolenia specjalizacyjnego, o którym mowa w art. 16r ust. 6 pkt 1, albo od dnia wydania decyzji, o której mowa w art. 16 ust. 7 albo 9.” jest konsekwencją wprowadzenia przepisu art. 16r ust. 11 mówiącego, że „lekarz, który zakończył szkolenie specjalizacyjne i uzyskał potwierdzenie zakończenia szkolenia specjalizacyjnego albo uzyskał decyzję, o której mowa w art. 16 ust. 7 albo 9, zachowuje uprawnienia, o których mowa w art. 16a ust. 2 pkt 1 i 4, w okresie 5 lat od dnia potwierdzenia zakończenia szkolenia specjalizacyjnego albo od dnia wydania takiej decyzji.”.

Przepis art. 16r ust. 11 nadaje zatem lekarzowi, który zakończył szkolenie specjalizacyjne, a nie zaliczył PES, uprawnienia lekarza w trakcie specjalizacji jeszcze przez okres kolejnych 5 lat od daty zakończenia tego szkolenia. Uprawnienie takie nie może mieć miejsca w nieskończoność. Czas trwania samego szkolenia specjalizacyjnego zgodnie z zatwierdzonym przez Ministra Zdrowia programem specjalizacyjnym w danej dziedzinie medycyny jest z góry określony, z zastrzeżeniem przypadków umożliwiających formalne jego wydłużenie, które to przypadki zostały opisane w art. 16l ustawy.

Z uwagi na szybko rozwijającą się technologię i wiedzę medyczną konsultanci krajowi podkreślają konieczność stałej aktualizacji programów specjalizacyjnych, co zostało ujęte w art. 16f ust. 5 ustawy mówiącym, że „program specjalizacji opracowuje co najmniej raz na 5 lat oraz aktualizuje w razie potrzeby, zgodnie z postępowaniem wiedzy medycznej, zespół ekspertów. Program specjalizacji redaguje CMKP i zatwierdza minister właściwy do spraw zdrowia.”.

W skład przywołanego zespołu ekspertów wchodzi:

1) konsultant krajowy w danej dziedzinie medycyny lub jego przedstawiciel lub

- przedstawiciele lub konsultanci krajowi w dziedzinach pokrewnych lub ich przedstawiciele,  
2) konsultant lub konsultanci krajowi w dziedzinach medycyny związanych z realizacją zadań państwa związanych wyłącznie z obronnością kraju w czasie wojny i pokoju lub ich przedstawiciele - w dziedzinach, do których ma to zastosowanie,  
3) przedstawiciel lub przedstawiciele towarzystw naukowych lub instytutów badawczych właściwych dla danej dziedziny medycyny, a w przypadku ich braku - w dziedzinie pokrewnej,  
4) przedstawiciel Naczelnej Rady Lekarskiej posiadający stopień naukowy doktora habilitowanego,  
5) przedstawiciel CMKP,  
6) przedstawiciel Naczelnej Rady Lekarskiej odbywający szkolenie specjalizacyjne.

Ponadto, konsultanci krajowi i NRL podkreślali, że lekarz w ciągu 5 lat po zakończeniu szkolenia specjalizacyjnego ma możliwość skorzystania z 10 terminów sesji egzaminacyjnych PES, a dodatkowym ułatwieniem dla lekarzy jest obligatoryjne publikowanie na stronie Centrum Egzaminów Medycznych wykazu literatury i rekomendacji, z których układane są pytania egzaminacyjne do PES. Wprowadzenie 5-letniego okresu możliwości przystępowania do PES ma za zadanie mobilizowanie lekarzy do nauki i przystępowania do egzaminu, a także co istotne utrzymanie odpowiedniej jakości kadry lekarskiej i udzielanych świadczeń zdrowotnych.

Projekt nowelizacji ustawy wprowadzający nowe przepisy był zgodnie z techniką legislacyjną poddany uzgodnieniom międzyresortowym i konsultacjom publicznym. Został on przesłany do opiniowania i konsultacji publicznych na 30 dni do następujących podmiotów:

- 1) rektorów uczelni prowadzących kształcenie na kierunku lekarskim i lekarsko – dentystycznym;
- 2) Naczelnej Rady Lekarskiej;
- 3) Krajowej Rady Diagnostów Laboratoryjnych;
- 4) Naczelnej Rady Aptekarskiej;
- 5) Naczelnej Rady Pielęgniarek i Położnych;
- 6) Krajowej Rady Fizjoterapeutów;
- 7) Centrum Egzaminów Medycznych;
- 8) Centrum Medycznego Kształcenia Podyplomowego;
- 9) Federacji Związków Zawodowych Pracowników Ochrony Zdrowia i Pomocy Społecznej;
- 10) Federacji Związków Pracodawców Ochrony Zdrowia „Porozumienie Zielonogórskie”;
- 11) Federacji Związków Pracodawców Zakładów Opieki Zdrowotnej;
- 12) Forum Związków Zawodowych;
- 13) Komisji Krajowa NSZZ „Solidarność”;
- 14) Krajowego Sekretariatu Ochrony Zdrowia NSZZ „Solidarność 80”;
- 15) Pracodawców Rzeczypospolitej Polskiej;
- 16) Konfederacji „Lewiatan”;
- 17) Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych;
- 18) Ogólnopolskiego Związku Zawodowego Lekarzy;
- 19) Porozumienia Rezydentów Ogólnopolskiego Związku Zawodowego Lekarzy;
- 20) Stowarzyszenia Menedżerów Opieki Zdrowotnej;
- 21) Związku Rzemiosła Polskiego;
- 22) Związku Pracodawców – Business Centre Club;
- 23) Związku Przedsiębiorców i Pracodawców;
- 24) Pracodawców Rzeczypospolitej Polskiej;
- 25) Związku Województw Rzeczypospolitej Polskiej;
- 26) Związku Powiatów Polskich;
- 27) Wielkopolskiego Związku Pracodawców Ochrony Zdrowia;
- 28) Związku Pracodawców Służby Zdrowia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych;

- 29) Związku Pracodawców Niepublicznej Opieki Zdrowotnej;
- 30) Polskiego Stowarzyszenia Dyrektorów Szpitali;
- 31) Rady Dialogu Społecznego;
- 32) Parlamentu Studentów Rzeczypospolitej Polskiej;
- 33) Europejskiego Stowarzyszenia Studentów Medycyny;
- 34) Międzynarodowego Stowarzyszenia Studentów Medycyny IFMSA-Poland;
- 35) Polskiego Towarzystwa Studentów Stomatologii;
- 36) Krajowej Reprezentacji Doktorantów;
- 37) Polskiego Towarzystwa Informatycznego;
- 38) konsultantów krajowych w poszczególnych dziedzinach medycyny.

Projekt ustawy został opublikowany w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie internetowej Ministra Zdrowia, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbiningowej w procesie stanowienia prawa oraz w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie internetowej Rządowego Centrum Legislacji, a tym samym każdy obywatel mógł wnieść wówczas do niego uwagi lub zastrzeżenia. W przebiegu konsultacji nie wpłynęły zastrzeżenia do przepisu wskazującego ograniczony okres możliwości przystąpienia przez lekarza po zakończonym szkoleniu specjalizacyjnym do PES. Informacje na temat zmian w przepisach ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentystry były publikowane lub omawiane na stronach Ministerstwa Zdrowia, Naczelnej Izby Lekarskiej i okręgowych izb lekarskich oraz na łamach publikatorów medycznych i prawnych, w tym w „Gazecie Lekarskiej” wysyłanej bezpłatnie zarejestrowanym członkom we wszystkich okręgowych izbach lekarskich.

Odpowiadając na zadane pytania informuję, że obecnie nie są planowane zmiany przepisu art. 16t ust 5 ustawy, niemniej Minister Zdrowia podda gruntownej analizie powyższy przepis i przy kolejnej nowelizacji ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentystry ew. zaproponuje ewentualną zmianę przepisu uwzględniającą omawianą grupę lekarzy i lekarzy dentystrów.

Jednocześnie informuję, że Ministerstwo Zdrowia nie analizowało wpływu nowelizacji ustawy na dostępność specjalistów w systemie ochrony zdrowia oraz na jakość świadczonych usług medycznych, gdyż zakładało, że lekarze i lekarze dentyści w ciągu 5 lat są w stanie zdać egzamin mając możliwość przystąpienia do PES w trakcie 10 sesji egzaminacyjnych.

W odpowiedzi na pytanie dotyczące zmiany w zakresie opłat za kolejne podejście do egzaminu PES informuję, że Ministerstwo Zdrowia nie planuje zniesienia opłat w tym zakresie. Porównanie wysokości tych opłat z wysokością minimalnego wynagrodzenia lekarza w trakcie specjalizacji prowadzi do wniosku, że opłaty te nie stanowią realnej bariery przed przystąpieniem do egzaminu.

Z wyrazami szacunku  
z upoważnienia Ministra Zdrowia  
Wojciech Konieczny  
Sekretarz Stanu  
/dokument podpisany elektronicznie/